

191. T. 5 (64)

Van Riebeckdag, 5 April 1951. (Die Strand 8 v.m.)

I. Vertrek, reis en aankoms, - maal 5 April 1652.

~~in~~ Die dag waarop ons vergader is, Vrydag, 5 April 1951. Gaan terug presies 299 jaar, Vrydag, 5 April 1652. Van Riebeck, die jong kommandeur, en sy groep is reeds meer as 3 maande op see. Hulle vertrek, 24 Des. 1651. - Leeg-lygende Hoel. was by Texel. Huis verduyn in die mistige, winterreën met die gesig. Eerste ry was Kersdag, Van R. en sy vrou sou nooit weer hulle vaderlandse bodem betree nie. - So het hulle vertrek.

Reis baie voorspoedig, maar oplaas lot eg verveel. Mensie op drie skepie gelyk om land van Afr. se suidpunt te sien opdoem uit see. Oorko prys vir die een wat Tafelberg eerste gewaar, 4 Sp. reale v. ag. = ± 16/-.

Omringendes het sêre baie valse slams gewaar, maar die ware seebide het gewest waarvoor hulle moes wag, nl. die tipiese kenmerke van die Suid-Afr. water - seebamboese en groot S. A. seemeene. Mees bekende seeman was ingetwyfeld die oppersterman van die kommandeur, die Drommedaris. Klein was met na veldkops. Sien Tafelberg in veld, in die namiddag van Vrydag, 5 April 1652.

Blye tyd. Vloe gebys op Drommedaris, kanonkote is opgevoer, om Reyger

en Goede Hoop die goeie nuus mee te deel.
 Die Vrydagavond, ongeveer die tyd was
 ons hier vergader is, het die skipreis stadig
 maar seker Tafelbaai gevader. Die nag
 het kulle, na Koupsbaai se kant toe,
 voortlopiej anker laat val.

Die volgende dag, Saturday, 6 April, son
 kulle Tafelbaai hurevoor. Maar my
 sommer haastig en onversigtig in V. R. Stuur
 een twee manne mit, Adam Hulster
 (boekhouer op Drommedaris) en deunt van
 Jeveren (onderstuurman van Drommedaris)

Moest een goom tyt of deur via sesowes
 of vyande (veral Portugese) in Tafelbaai
 was nie. Gaan met 'n skuitjie en loer
 versigtig ~~van~~ Groenpunt se kant af
 om Leenbez in Tafelbaai. Later kom
 kulle met berij dat daar geen vreemde
 skepe in die baai is nie. Van R. gee
 beveel dat ankers gelij moet word.
 Met 'n Noel seeloggie voor V. R. Tafelbaai
 baai. In die middag van ^{Saturday} 6 April 1652,
 weg by anker mit een kon by 15^h
 stelstand. — Sy reis is afgelopen. Hy
 het aan die Suidpunt van Afr.
 aangekom. Hy het die beskawing van
 die witman hietken gebring.

II Geen ongewone gebeurtenis nie.
 om andere het hul land verloor
 om kulle eldes te gaan vestig. Sir
 H. Gilbert (1576) in N. Am.; blankes
 op Mauritius, blankes op Ceylon. Maar
 niemand het daar ooit veel rotoie

Woestyn en die groot oseaan, die
 Atlantiese oseaan en die Indiese Oseaan
 is Afr. van die wintre van Europa
 afgevoer. Weliswaar is het wintre
 van Europa, tw. die Griekse en Romeinse,
 reeds vroeg, reeds vóór geboorte
 v. Chr., toe op lande van noord
 Afr. gestig. Maar door het by
 tot welke wintre seker jebly.
 Sahara Woestyn verbed dat by
 van suide tw. Afr. het eenelank
 jebly die werelddeel van die Swartee
 Dis es toe wintre jebly het en
 om groot oseaan te voor, toe tyll
 van groot ontdekkingsreis opgebrak
 het (+ ~~1500~~ 1600), dat by opkomst
 van dewe v. Afr. om tw. Dit
 het gebou: die Port. het teen
 die end van die 15de eeuw van die
 suidpunt van Afr. geboor, en om 100
 jaar het hulle die allereerst op die
 roete van Indië, maar hulle vestig
 hulle om op lande v. Afr. om. Woor
 — stans, inboorlinge, reposit-studies.
 Toe kw. Ned. en ook Eng. Hulle
 stel albei belang. Hulle drijft hup
 met vermaak mee. Maar Ned. het
 Eng. verspreiding toe ja v. R.
 Op 6 April 1652 — Tafelbaai
 angetre het. Wintre was die;
 by was verspreid. Afr. was om
 met ver in wintreland om!

iv Ned. best. v. d. 17de eeuw.
 Besondere hoogtepunt: Ned. best.

Staatk.: Vader v. Westfale 1648.

Gulde een X Kuus: Ins Hals, Ja Man, Ruydael, Rembrandt.

Lettere: Cats, Horff, Huyben, Vader.

Wapen: Hugo Grotius, Spinoza.

~~Konink~~ Wes. + O. J. Kies.

In middel v. Md een to V. R. na 5. Apr. Hy het hie beok. tuisse gebruy.

V Godshing van die 17de eeuw Ned. Protestantisme - Calvinist.

Halle vanc ten Spang. Halle godsd. rygh + pot rygh.

Suide v. Dordrecht, 1618-1619.

Kampvechts van prot. geloof.

So ort. in Ned. lvs. en so ort. as loop. Soos may ons oordeel dat halle overdoopson was tinnor ande de kodes, br. R. K. + self Lutherane. Maar firt hy hie was grootse vortadde van Colv.

slot:

VI 1713dige het V. R. hie phij; Md 3dige het hie tinnor phij 18te vandej lve; en dis veel Md 3dige wat hie, en 1ste vandej lve as 5. Apr. in broder karakter fege het. Maar loot ps mi vortaddebi was mi. Loat os eke hie 3dige lve vandej in fevor. - Voorbeelde. Os moet wakteloo. Os veit bejder Md. dige tinnor vly in d. 5. Apr. in hie, tinnor hie V. R. d. 5. Apr. hie in spier.